

Foc al tribunal!

J.-L. CAROD-ROVIRA

Dimarts 26.04.2011

Amb un títol tan expressiu, còmplice i comprensible com *Foc al tribunal* acaba d'aparèixer l'últim CD del grup El Pont d'Arcalís. Liderats per Artur Blasco, amb el seu acordió, ja fa dues dècades que actuen, si bé algun altre dels seus membres, com Jordi Fàbrega, ja venia d'una experiència anterior amb Coses . Es tracta d'un grup especialitzat en música popular, d'arrel, el que en una altra època vam anomenar música folk, que també era popular i d'arrel, però d'altres països, sobretot dels Estats Units, però que aquí vam assumir amb entusiasme, com si fos una cosa pròpia o potser justament perquè no era pròpia, tenint en compte aquell puntet d'autoodi i baixa autoestima que tant ens caracteritza, sobretot en el món progressista o de gent d'esquerres i també amb certes pretensions intel·lectuals.

Als Països Catalans hi ha tot de músics que toquen masurques, pasdobles, polques, xotis, valsos, jotes i altres danses amb les quals moltes generacions abans que nosaltres han ballat, han rigut, s'han enamorat, han xalat o, simplement, que no és poc, han fet la seva festa major. Escoltar aquestes músiques ens retorna, per uns instants, a anys més reculats, i ens duu un no sé què de familiar, de ja conegut, de sons de casa, encara que potser sigui el primer cop que els escoltem. Aquests grups estan fent una feinassa colossal en el manteniment d'una part del nostre patrimoni cultural nacional tan important com la música popular, la que enfonsa les seves arrels terra endins perquè mai, per més que s'enfili cel amunt, no perdi la identitat dels referents on ha nascut i on es transmet. Lògicament, enaltir aquest tipus de música és del tot compatible amb el fet que, alhora, et puguin agradar altres gèneres, sigui pop, rock, balades, òpera, música clàssica, flamenc o gaites gallegues. El que no té gaire sentit és que siguem tan cecs de no veure tota la bellesa que aquesta música d'arrel és capaç de dur-nos, més enllà de la seva significació històrica o cultural. Perquè, realment, és una música amb ànima i que anima, com vaig tenir l'oportunitat de comprovar fa poc al concert final del Tradicionàrius, a Gràcia. Uns centenars de persones seguien amb interès l'actuació d'El Pont d'Arcalís, vibraven, somreien, s'emocionaven, amb el seu so. Aquest tipus de música és lluny dels grans circuits

comercials, dels espectacles de masses i del coneixement de la majoria de ciutadans. Estic convençut, en canvi, que tindria una certa acollida si disposés de mecanismes que juguessin a favor seu, no sols com a manteniment d'una romanalla del passat, sinó com a música viva i ben viva, capaç de formar part del paisatge del nostre temps i del nostre país, amb naturalitat, i no pas condemnar-la a la fonoteca de les músiques en fase terminal.

Avui, en català, tenim molts gèneres i àmbits ben coberts, però ens falta l'espai musical de la quotidianitat d'avui, del dia a dia de la nostra època, un espai de sàtira, de denúncia, d'humor, de reivindicació, d'amor, de protesta, de joc, d'afirmació col·lectiva, de distracció pura i simple, com va fer La Trinca en el seu moment. Un espai d'aquestes característiques, amb lletres del segle XXI, i música d'arrel, popular, aquesta que tothom coneix ni que sigui una mica, podria funcionar molt bé, sense prescindir de la tradició pròpia, ni menystenir-la. El millor exemple del que dic és l'èxit, a les Terres de l'Ebre, del grup Quico el Cèlio, el Noi i el Mut de Ferreries. A partir de la jota, i d'altres gèneres musicals populars, presents en la consciència familiar de totes les generacions, han escrit lletres d'avui interpretant la realitat, i han creat una complicitat extraordinària, transversal, amb la societat ebrenc i cadascun dels seus integrants entre ells. La gent coneix les seves cançons, les repeteix i li agrada escoltar-les. Sap que és una música agradable, útil i que els identifica. Ens calen cançons d'ara, sí. I ja en tenim moltes. Però cançons per ser cantades en tot moment i circumstància. Amb músiques populars i instruments tradicionals també ha de ser possible.